

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 71 (3517) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

MINISZTER UR!

Írta: Kiskún

A belpolitikai események alakulása mind világosabban tárja elénk, hogy a bekövetkezett kormányváltás jelentősége lényegesen eltér az eddig megszokott politikai drágváltásoktól. Eddig az volt a gyakorlat, hogy bármilyen indítókából jöttek mentek is a különböző összetételű kormányok, végül is igen gyakran csak a személyek változtak, új arcok, új nevek kerültek előtérbe; egyébként maradt minden a régi és a megnyilvánuló bizalom is maradt a régi mesterségesen irányított léleknelküli, mindent tűrő belenyugvás.

A most hivatalába lépő új kormány viszont már az első ténykedésével is arra enged következtetni, hogy nem egyszerű kormányváltás, hanem a nagy magyar többség által rég óhajtott rendszerváltás köszöntött ránk. Az új világlend mellé való szoros felzárkózás nyílt megvallásának frisserejű levegője csap felénk, a félreérthetetlen becsületességgel kinyilatkoztatott nacionalista világszemlélet váltja fel a tétovázó multat.

Tudjuk, egyedül a bátor kiállás még nem oldhat meg mindent máról holnapra. Tudjuk, hogy pillanatnyilag minden erőt az elődök által elkövetett súlyos hibák rendezésére és feltartóztatására kell latba vetni. Tudjuk, hogy csodákat nem várhatunk, hiszen egy végzetes válság szakadéka elől rántották vissza nemzetünket. Türelem kell hozzá, míg a sorra kerülő nagytakarítás alól előtűnnek az új élet jelei, míg teljes erővel útát törhet magának az igazi magyar megújulás valóra válása.

Hogy milyen nagytávlatú változás előtt állunk, azt az új miniszterek első megnyilatkozásaiból is világosan következtethetjük:

— Ne szólítsatok engem kegyelmes úrnak, mondjátok csak egyszerűen: „Miniszter úr!” — mondta egybehangzóan a hivatalába lépő három új miniszter, vitéz Rácz Jenő, vitéz Jaross Andor és Kunder Antal.

Újból és újból elolvassuk a szokatlan sorokat s amikor komoly vizsgálat alá vesszük az új miniszterek kivánságait, úgy érezzük, hogy a magyar közélet valóban egy hirtelen fel sem mérhető, hatásában kiszámíthatatlan, elvi döntést hozott a magashivatalu politikusok állásfoglalása. Miniszter úr! Csak így egyszerűen, minden nagymoltóságú, vagy kegyelmes körítés nélkül. Így kívánják az új rendszer élharcosai, mert bizonyára érzik, látják és tudják, hogy a letűnt liberális világ gőzös elkegyelmesedése volt legfontosabb kútfúrása szótársatlósodásunknak, egyben hűnös akadály a magyarság észinte és becsületese egymástartalásának. Hiszen a címkorság vonalán már odajutottunk, hogy a rangörület megszállottjai még nyilvánosan is szót emeltek, ha a szegény magyar itt-ott eltévedt titulusdzsungeleiben. Akadt címfertőzött, aki nyomban kioktatta, vagy egyenesen ajtót mutatott előkelő íróasztala mögött az ügyes-bajos dolgaiban szaladgáló ügyfélnek, ha a

Német katonák magyarországi jelenléte csupán a német bajtársak segítségét jelenti

— írja a Donauzeitung — Fontos rendelettervezeteket tárgyal le a mai minisztertanács

Az Esti Ujság írja: A kormány tagjai Sztójay Döme miniszterelnök elnöklésével ma délben minisztertanácsra ültek össze, amelyen több fontos rendelettervezetet terjesztenek elő. Ezek a rendeletek előreláthatóan néhány nap alatt napvilágot látnak.

Az Esti Ujság írja: A Szociáldemokrata Pártot a belügyminiszter az egyesülési szabadsággal elkövetett visszaélések megtorlásáról szóló törvény alapján, mint tilos működést kifejtő politikai pártot oszlatta fel. A Kisgazda Párt feloszlátása az állam biztonsága szempontjából vált szükségessé. A Magyar Parasztszövetség feloszlátását azzal okolja a belügyminiszter, hogy az alapszabályban megállapított gazdasági, közjóléti és kulturális céloktól eltérően meg nem engedett politikai tevékenységet folytatott.

Az Esti Ujság jelentése szerint a Donauzeitung írja: A Magyarországon levő német katonák jelenléte a német bajtársak segítségét jelenti, azonban semmiestre azt, mintha Németország egy pillanatra is leakarna térni arról az alapról, amely szerint nem törekszik Európa felett egyeduralomra. A Magyarországon bekövetkezett átalakulás józansága egyszerűen az egészséges emberi értelem józanságát példázza.

Eredményes tengeri ütközet német biztosító járművek és brit gyorsnaszádok között

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenté: Szerdán hajnalban 2 óra 30 perc és 3 óra között Diepenl eredményes tengeri ütközetre került sor német biztosító járművek és 8-9 brit gyorsnaszád között. A német biztosító járművek ennek során elsüllyesztettek egy tüzérségi gyorsnaszád és egy torpedógyorsnaszád. Ezenfelül egy harmadik naszádon olyan sok és súlyos találatot értek el, hogy a hajó elsüllyedésével számolni lehet. Annak következtében, hogy az ütközet igen kis távolságról folyt le, valamennyi ellenséges hajót találatok értek és a hajók legénysége érzékeny veszteséget szenvedett. A német hajók feladatukat tervszerűen végrehajtották és a reggeli ütközetben teljes számban, néhány főnyi vesz-

teséggel visszatértek támaszpontjukra.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenté: Egy másik brit gyorsnaszádok között szerdán hajnalban 4 és 5 óra között Ymuidentől északra háromszor megtámadott egy német hajókisérő, a támadások azonban meghiúsultak és a német hajók sérülés nélkül folytatták útjukat, úgyhogy reggel mindegyik elérte a kikötőt.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenté: Most vált ismertté, hogy a Génuai öbölben Sestri Levante kikötőjéltől délre március 27-én hajnalban 6 brit gyorsnaszád német hajójárműveket több torpedóval sikertelenül támadott. Egy brit naszád találatok értek, mire kigyulladt és elvesztettnek tekinthető.

Kedre virradóra a haditengerészet jár-művei rohamcsapatokat tettek partra a liguriai tengeren levő Gorgona szigeten. A német rohamcsapat saját veszteség nélkül megsemmisítette az ellenségnek ott erődszerűen kiépített rádióállomását.

Szovjet bombázókötélkek a Finn öbölben több erős támadást intéztek német őrhajók ellen. A támadó gépek közül három lelőttek saját veszteség nélkül.

Stockholmból jelentik: (MTI) Mac Nair amerikai tábornok, aki Olaszországból hazautazott az Egyesült Államokba, beszámolt harctéri tapasztalatairól. — A Stockholms Tidningen newyorki jelentése szerint a többi között kijelentette, hogy a legnagyobb benyomást gyakoroltak rá a német katonák makacs és ügyes ellenállása. Hátráltató hadműveleteikben tökéletesek és az utolsó emberig küzde- nek. Általában meglepő védelmi eszközök vannak. Egyáltalában rendkívül találko- nyvak és sohasem teszik kétszer ugyanazt.

Helyzetkép a keleti hadszínterről

Berlin. (MTI): Az Interinf jelenté a keleti harctér helyzetéről: Általában meg lehet állapítani, hogy továbbra is meghiúsult minden arra irányuló bolevista fáradozás, hogy a német mozdulatokat megakadályozzák, vagy jelentősebben befolyásolják, mert a német és szövetséges csapatok elhatározott és kemény magatartást tanúsítanak. Az ellenség nagy anyagi és számbeli fölényére való tekintettel kedden is további területeket kellett átengedni a bolevistáknak, úgy, hogy ezek a mozdulatok a legkedvezőbb védőállásokból is a követ-

Kegyelmes és Tc. közötti égbemeredő magyar ranglajtorja lépcsőzetén lefelé vett két fokot.

Akadhatnak a letűnt világ visszasírói között, akik a legombolkozott elölkelőkösök rohamában tekintélyrombolást szörnyülködték a címegegyszerűségben. Akik csupán üresfejűségekből nem képesek a rohanó celttel haladni s képtelenek megbarátkozni a gondolatával is, hogy letűnt az ideje a kibérelt eszládi pozícióknak, amikor egyszerűen beleszülettek egy-egy magasabb hivatali székbe, amikor a kellő tudás és rátermettség híján, rang- és címerödök mögé vonultak vissza — tekintélyt tartani.

Az új világlend harcainak nincs szüksége ilyen olesó tekintélytartó eszládkökre. Ha eddig a hivatal különböző rangcímeikkel kényserült tekintélyt biztosítani az odanemvölőknek, ezután

majd az egyén ad tekintélyt a viselt hivatalnak. A hivatali asztalhoz vitt ügyeszeretet, szakértelem, a magyar népközösségi gondolat teljes átérzése és gyakorlati alkalmazásából fakadó emberséges magatartás jelenti az új világ széltűmi vezetőinek tekintélyét.

A magaspalokról hűvös előkelőséggel hétrétegnyosztó kegyes leereszkedés helyét most a magához felemelő, testvéri melegséget árasztó embertípus váltja fel. Miniszter Ur! Így kell szólítani a három új minisztert. Kicsinél látszó nagy dolgok ezek a felszámolás alatt lévő „légyolybátyám” világ után. A társadalmi válaszfalak és címkorság ellen eddig csak divatos szalonszónokok üres hadakozásai után végre egy gyakorlati példaadás. Egymástkereső, magyart a magyarhoz közelebbhezó komoly elhatározás kíváncsi pontja kapott életre a

jelentős miniszteri gesztusban. Ezzel indult el végcélja felé egy egészséges folyamat, mely irgamtalanul felszámolja azt a liberális kirakat-népszerűsködot, amikor még csak ötvenként, a követ- társaságok országos lélekrásván... után lázták végig nagyuraink a kisparasztot, a kisiparost, a kiskereskedőt és minden késmagyart, akiknek sorsáról egyébként a közbeeső idő alatt következtetesen megfeledeztek.

— Egyszerűen csak Miniszter úrnak szólítsatok. — robbant bele a nagyszerű új hang a haladó kegyelmes világ terhei alól ébredező nemzet fülébe. Új hang, az új Európa új Magyarországnak hangja már ez, melyben végre egymásra találhat minden magyar, hogy most már egymás kezét szorosan fogva készüldhessünk egy új ezereztendő meg-harcolására.

kező napokban még tovább tartanak. Azt is meg kell azonban állapítani, hogy a német és szövetséges csapatok elvonulása teljes rendben folyik. A szövetséges európai nemzetek hadseregei azonban nem szorítkoznak csak a védekezésre, hanem erős ellentámadásokkal jelentős veszteségeket okoznak. Ez történt különösen a Koveltől északra eső részen, ahol egy német hadsereget a legutóbbi napokban jelentősebb területeket tudott visszaszerezni, amidőn az orosz szovjet ellenállás ellenére kelet és délkelet felé támadni kezdett. Az itt elért siker annál figyelemreméltóbb, mert nagy szovjetfölény — elsősorban nehéz fegyverekben — ellenében érték el.

Ki kell emelni még a Dnyeper és a Causzai között lefolyt csatában elért újabb német védekező sikert. Itt három napja a német páncélgránátosok végső elszántággal harcoltak 10 szovjet lövészhadosztály és három páncélosdandár tömeges támadásaival szemben. Bár a szovjet hajnaltól késő estig állandóan hullámokban rohamozta embereit a német védelmi rendszerek ellen, a lövészhadosztályoknak sehol sem sikerült behatolni a német fővonalakba, pedig még kevésbé tudtak betörni. Hatásosan megakadályozták a többször megismételt kísérleteket Osztrógnál is, ahol le akarták rohanni a németeket. A keleti harc tér gyújtópontjain, elsősorban a déli részen sok száz német és román repülőgépet vontak össze és vetettek be, amelyek szüntelen támadásaikkal mindenféle bombával küzdenek a szovjet páncélosok és gyalogság, különösen a gépesített és fogatolt szállítóoszlopok ellen. Csúpan az utolsó szovjet támadás harciterületén egy napon 46 páncélkocsi és páncélos felderítő, 25 nagy ágyú, több légvédelmi üteget, valamint 82 gépesített és 468 fogatolt járművet pusztítottak el. A német harci és esztarepülőök erős kötelékei nagy sikerrel folytatták megemlékező tevékenységüket a Krími félszigeten, a Pripjet-mocsaraktól délre, a középső szakaszon Osztróg vidékén és a Narva mentén. Ezenkívül vasúti és rombolóhadászok működnek a szovjet pótlásának területe fölött, ahol több mély támadást intéztek és széljémbombáztak veszteséges, haladó és szállítóvonatokat. Ehhez járul végül a szovjet is milyen mértékben ura a levegőnek, kitűnik abból, hogy a legutóbbi két napon 81 szovjet gépet láttak le 9 német gép ellenében.

Genf. (MTL.) A NTL. jelenti: Londonból jelentik: „Hol állunk?” cím alatt a Daily Mail vezércikkében a brit kormány európai politikájáról a többi között ezeket írja:

— Angliának a külpolitikai kérdésekben elfoglalt magatartása ma rejtélyes és úgy látszik, a hasznossági kérdés szabja meg. Ugy tűnik fel, hogy jelenleg arra a kényszerűsége támaszkodik, hogy Amerika és Szovjet-Oroszország között haladjon óvatosan. Egyes esetekben, miként Lengyelország ügyében, Oroszországot látszik követni, más esetekben — mint Irország ügyében — Amerika után megy.

Bern. (MTL.) A NTL. jelenti: A Basler Nachrichten londoni levelezője részletesen idézi a Daily Mail és a Daily Herald keddi cikkeit, melyek bírálják az angol külpolitikát. A Daily Mail cikke világosan mutatja, hogy bár a támadás célja névlegesen Eden külügyminiszter, alapjában véve ez a hadjárat Churchill és az egész kormány ellen irányul. A konzervatív párt jobbszárnya és a munkáspárt jobboldali, valamint közepes szárnya most nyilvánvalóan egyesült erővel szállnak harcba a kormány külpolitikájával.

Volt közellátási minisztériumi tisztviselő és két nagyváradi szappanfőző zsarolás-vesztegetési ügye a bíróság előtt

Nagyvárad, márc. 29. Deutsch Kálmán és Irinyi Sándorné Szacsvay utca 10. sz. alatti szappanfőző üzemében — egyelőre tisztázatlan, hogy mikor — megjelent egy fiatalember, aki magát a közellátási minisztérium tisztviselőjeként igazolta, majd kijelentette, hogy névtelen följelentés érkezett, amely szerint az üzemben engedély nélkül készítenek szappant, ezért ő vizsgálatot tart és jegyzőkönyvet vesz fel. Irinyiné — bár a ma délelőtt megtartott tárgyaláson azt állította, hogy az üzemben kizárólag pótszappant készítettek és semmiféle szabálytalanságot nem követtek el — megijedt és kérte a fiatalembert, hogy ne tegye tönkre, hiszen még csak most kapta meg az iparigazolványát.

— Nem kell kétségbeesni, — mondotta erre, Irinyiné szerint, a fiatalember, — adjon 5 ezer pengőt és akkor megemlékszem a följelentést. Irinyiné sokalta az 5 ezer pengőt, alkudozni kezdett és végül is megengedtek 4 ezer pengőben. A megbeszélésen természetesen senki sem volt jelen rajtuk kívül. Az asszony közölte a dolgot társával, Deutsch Kálmánnal, aki azt mondotta, hogy meg kell adni a kért összeget. Irinyiné erre elszaladt Deutschnéhoz — a pénz ugyanis nála volt — és hozott 3 ezer pengőt, amit, ugyancsak négyzeteként, ki is fizetett a fiatalembernek. Távozása előtt Deutsch megkérdezte tőle, hogy hívják, mire ő bement a nevét, melynek viselője, — aki 1943 január 1-ig valóban a közellátási minis-

térium szolgálatában állott — most a vádlottak padján ül Irinyinével és Deutsch Kálmánnal együtt. A fiatalember — Deutsch állítása szerint — ma nap visszament az üzembe, kijelentve, hogy még jár neki ezer pengő. Az egész ügy pedig úgy pattant ki, hogy Irinyiné, aki szappaneladással elküvetett kihágás miatt a rendőrségi fogda lakója volt, elmondotta az esetet egy Pókáné nevű asszonynak. Amit pedig két nő tud, az már nem maradhat tovább titokban.

A mai tárgyaláson a fiatalember tagadta, hogy pénzt kért és fogadott volna el Deutschétől. Azt elismeri, hogy, mint a közellátási felügyelőség tisztviselője valóban járt az üzemben. A másik két vádlott azonban előtte állította tovább, hogy — bár az arcára nem emlékeznek, de a név egyezik — Irinyiné kifizette neki az általa kért összeget.

Miután a vádlottak és tanúk vallomása a eslekmény időpontja tekintetében eltérő — egyesek 1942 november-decemberéről, mások 1943 januárjáról beszélnek — a bíróság a kir. ügyész indítványára elrendelte Deutsch Kálmáné tanukénti kihallgatását arranézve, hogy Irinyiné mikor kérte tőle a pénzt. Az időpont ugyanis fontos a vesztegetés tényének földerítésé céljából, mert lényeges körülmény, hogy a kérdéses fiatalember a vádbeli időpontban még köz-tisztviselő volt-e.

Deutschné megérkezéséig a bíróság a tárgyalást felfüggesztette.

Újból sorozzák az 1909 és 1914 között született és alkalmatlannak minősített hadköteleseket

A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy össze kell írni mindazokat a hadköteleseket, akik 1909, 1910, 1911, 1912, 1913 és 1914. évben születtek és akiket az úgynevezett trianoni ország területén az 1938 december 31-ig megtartott sorozásokon alkalmatlannak minősítettek, vagy bármely más okból nem avattak fel s ennek következtében semmiféle katonai szolgálatot nem teljesítettek. Ugyaníde tartoznak azok is, akiket a régi rendszer szerinti sorozásokon egészségügyi alkalmatlanság miatt minősítettek, de nem avatták fel őket, vagy minden szolgálatra alkalmatlannak minősítettek s azok, akik eddig nem jelentkeztek egyáltalán sorozásra és végül azok, akik állampolgárságuk rendezetlen volta folytán nem álltak sorozóbizottság elé.

Össze kell írni továbbá azokat, akiket az 1938 december 31-e előtt megtartott sorozásokon felavattak ugyan s akik be is vonultak, de akiket bevonulásukat követően 1940 december 31-ig elháríthatlan szolgálatképtelenség miatt felülvizsgálat útján elbocsájtottak a kéthavi szolgálat teljesítése alól, illetve akiket nem tényleges viszonyba helyeztek s akiket az újrendszerű szürke igazolványi lappal nem láttak el.

A Budapesten lakó 1909. 10. 11. 12. évi születésű hadkötelesek a lakóhelyük kerületi eljárási osztályához címzett postai levelezőlapon jelentkezzenek. az 1913. 14. évi született Budapesten lakó hadkötelesek pedig a polgármesteri XIV.

ügyosztályhoz címzett írásban jelentkezzenek.

Nem kell jelentkezniük azoknak, akiknek jelenleg is érvényes külföldi állampolgársági bizonyítványuk és útlevelük van. Ugyancsak nem kell jelentkezniük az 1942. évi XIV. t. c. 3. §-a alapján zsidónak tekintendő hadköteleseknek sem, mert ezeknek a korábban kiadott rendeletek alapján már jelentkezniük kellett.

Az írásbeli jelentkezést az idevonatkozó hirdetmény kifüggesztésétől ezülmított 48 óra belül meg kell tenni. Fel kell tüntetni a jelentkezésben a jelentkező lakáscímét, családi és utónevét, esetleges melléknévét, azonosítási számát, születési helyét, évét, hónapját és napját, vallását és előző vallását, anyja nevét és szülőanyja leánykori nevét, esetleges örökbefogadó szülőik nevét, illetőségi helyét, állampolgárságát, iskolai végzettségének legmagasabb fokát, lakó-címét a régebbi sorozás idején, a sorozás helyét és évét. Végül ki kell jelenteni, hogy az 1942. XIV. t. c. 3. §-a alapján nem minősül zsidónak.

A budapesti hadkötelesek kötelesek sorozásra jelentkezni, amikor lakóhelyük kerületében megtartják a sorozást. A sorozásról a polgármester annakidején külföldi hirdetőményt hozhat ki. A törvény nem ismerése nem menti fel a felelősségvonnalól a hadkötelezetteket, akikre a rendelet vonatkozik.

Mozik műsora:

APOLLÓ: És a vakok látnak.
BELVÁROSI: Sárga kaszinó.
CASINO: Asszonybecsület.
KORONA: Eleven ördög.

Szabó György helsinki követ lemondott

Helsinki-ből jelentik: (Német TL.) Szabó György helsinki magyar követ lemondott állásáról és nyilatkozatot adott ki, amelyből kitűnik, hogy emigrációba vonult. (MTL.)

Sem a gyümölcsökben, sem a vetésben nem okoztak károkat a márciusi fagyok

Nagyvárad, március 29. A januári és februári enyhe időjárás sok tekintetben kedvezett a mezőgazdaságnak, mert mint az Országos Mezőgazdasági Kamara legújabb helyzetjelentésében is olvassuk, lehetővé tette az őszi elmaradt szántási és egyéb munkálatok folytatását, sőt egyes helyeken nádot, borsót és tavaszi árpat is vetettek. Az enyhe idő kedvezett a gyümölcsfák ápolásának is s a február végén és márciusban bekövetkezett enyhe idő a korábban rügyező fák között is csak kisebb károkat okozott, mert a február közepén erősen megduzzadt rügyek kifakadását a későbbi hideg időjárás visszatartotta.

A márciusi fagyok tehát nem okoztak közvetlen kárt sem a gyümölcsösökben, sem a vetésben. A gyümölcstermesztésre nézve még kedvező is a későbbi rügyefakadás és virágzás. A búzavetéseknél sem ártott még a tegnapi 5 fokos fagy sem, noha a hótakaró már régebben s a legutóbbi bőséges hóesés csak rövid ideig biztosított védelmet. A búza fejlődését visszavetették ugyan a fagyok, de ez még nem okoz különösebb gondot, mert ha meleg idő áll be, még várható normális fejlődés.

Komoly aggodalommal tölti el azonban a gazdákat, hogy a fagyok miatt a tavaszi munkálatokat nem végezhetik. Későbbre marad a vetés, rövid lesz a növények tenyészideje, ami felbecsülhetetlen károkat okozhat. Különösen az árpa, a zab és a borsó késedelmes elvetése rejt veszélyeket magában.

A Filharmoniai Társaság Beethoven-estje

A Filharmoniai Társaság Beethoven-estje kevés közönséget vonzott kedden a református kulturpalotába, ami bizonyára a mai helyzet rendkívüli igazalmának tudható be, mert a nagyváradi zenekedvelők nyugodtabb légkörben kétségkívül nagyobb érdeklődéssel fordultak volna a zenei esemény felé, amit a Beethoven-hangverseny jelentett. A nagyváradi filharmonikusok munkája és Hajós Magda zongoraművész nő közreműködése így is nagyobb méltánylást érdemelt volna. A zenekar Horváth Károly vezetésével a legkomolyabb erőpróbát állotta ki s Hajós Magda, ez a fiatal nagytehetségű művész érett, tökéletes átéltségű előadásával, bámulatos technikai jával mély hatást gyakorolt a közönségre.

Pénteken közönségi bizottsági ülés. Nagyvárad, március 29. A polgármester péntek déli 12 órára összehívta a közönségi bizottságot, amely munkáskérdéseket fog foglalkozni.

Nikolajev mellett elkeseredett közelharcokban visszaverték a németek a szovjet támadásokat

Változatlan hevességgel folyik az elhárító csata Tarnopol és Brody térségében — 202 szovjet páncélost lőttek ki a németek

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távíráti Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Nikolajev mellett elkeseredett közelharcokban visszaverték a szovjet támadásait. Ettől északnyugatra a vadászok és hegyi vadászok lendületes ellentámadásokkal meghegyesítették a bolsevistáknak azt a kísérletét, hogy a Bugnál egyik hídfőjüket kibővítsék. Balta térségében továbbra is súlyos harcok folynak. Erős német csatárepülő a Dnyeszter és a Prut között beavatkoztak a harcokba. Számos ellenséges páncélost és nagyszámú gégesített és fogatolt járművet szétromboltak. Rudel őrnagy itt ismét 9 páncélost semmisített meg. Az őrnagy ezzel több mint 1800 makacs ellentállás során egymagában 202 ellenséges páncélost pusztított el. Proszkurovtól délre, Tarnopol mellett és Brody térségében az elhárító csata változatlan hevességgel folyik tovább. Csapatunk elkeseredetten ellentállnak a szovjet támadóerőkkel szemben. Kovel helyőrsége ismét visszavert ellenséges támadásokat. Kovelről északra hadosztályaink támadása során további tért nyertek és szétverték ellenséges ellentámadásokat. A Kovel térségében folyt harcok során különösen kitüntette magát vitészségével Klapperstück hadnagy, egy rohamlőveg-dandár szakaszvezetője. A Dnyeper és Csusz között csapatunk ismét teljes elhárító eredményt ért el a számos páncélos csatárepülő támogatásával támadó bolsevisták ellen. Az ellenség ismét több ezer halottat, valamint számos nehéz és könnyű fegyvert veszített. Az osztróvtól délkeletre lévő térségben váltakozó helyi harcok voltak. A keleti arcvonal északi szakaszán Hase őrnagy vezetése alatt különösen kitüntette magát a 162. gránátos ezred.

A magas északon, a Liza-arcvonalon ostromi hegyi vadászok elfoglaltak több ellenséges magaslati állást és megsemmisítettek helyi berendezéseket, összes személyzetükkel együtt.

Olaszországban hétfőn nem voltak említésre méltó harci cselekmények. Német csatárepülőgépek eredményesen támadták az ellenséges hajókat Anzio előtt. Egy szállítóhajót elsüllyesztettek, három további megrongáltak.

Északnyugati Franciaországban lévő német repülőterek ellen intézett légitámadások elhárítása során hétfőn 20 északamerikai repülőgépet lőttünk le. Néhány ellenséges zavarórepülőgépet az elmúlt éjjel benyomult a rajna-vestfáliai iparvidék felé. Erős német harcirepülő-ezredek a március 20-ára virradó éjjelen súlyos támadást intéztek Bristol ellen. Nagyszámú rohanó- és gyújtóbomba ledobása következtében már az összpontosított támadás alatt terjedelmes rombolások és nagy tűzek keletkeztek.

Berlin. (MTI) A keleti arcvonal déli szakaszáról jelenti az Interinf.

A nikolajevi hídfő arcvonalán és a

Bug alsó folyásánál levő német állások ellen a bolsevisták több lövészhadosztályt vittek támadásba. Este az egész főharcot szilárdan német kézen volt. — A Bug és a Dnyeszter között, valamint a Dnyeszter és a Bug között a bolsevisták újabb kötelekeket vetettek

be. Mozgékony harcmodorral az előnyomuló bolsevistáknak érzékeny veszteségeket okoztunk. Kolomea környékén két bolsevista lövész-századot felmorzsolottunk és meghegyesítettük a szovjet újabb kísérletét, hogy páncélosokkal nyomuljon előre a város ellen

A keleti harctéren a déli rész harcai a legfontosabbak

Berlin. (MTI) A Német Távíráti Iroda munkatársa a helyzetről szóló keddi fejtegetéseiben a következőket írja: A keleti harctéren továbbra is legfontosabbak a déli szakasz harcai, annál is inkább, mert itt a szovjet ismét kísérletet tett minden rendelkezésre álló eszközzel a folyamatosan levő német elszakadási műveletek megzavarására és a kelet felé hajló német szárnyak harapófogóba való szorítására. — Ilyen nagy térségben történő mozdulatoknál, mint amilyeneket a német véderő főparancsnoksága 1943. nyara óta és főként most a keleti harctér déli szárnyán végrehajt, nem kerülhető el, hogy itt-ott változatos helyzet keletkezzék a számbeli fölényben levő ellenséggel szemben. — Jellemző a helyzetre, hogy ezek a válságos idők csak helyi jellegűek voltak és maradtak

és ez a megállapítás most újból teljes mértékben érvényes a déli szakasz hadműveleteire. Ezeket a hadműveleteket a német hadvezetés általában szilárdan kezében tartja. Sikerkül semlegesíteni a Szovjet minden áttörési kísérletét, minden betörését és a szárnyakra nehezedő fenyegetést. Különösen a déli részeken veszélyeztetett fenyegetést, mégpedig olyan helyzetekben, amelyek kétségtelenül veszélyesek voltak a németek számára. Az arcvonal az utolsó 24 órában nem változott lényegesen. Jelenleg Balti térségében folynak a legsúlyosabb harcok. A Dnyeszter és a Prut között erősödött a szovjet nyomás. Ebben a térségben még súlyos harcok várhatóak, mert német részről semmi jele nem mutatkozik annak, hogy itt már most nyugatabbra tolják el az arcvonalat

Hatalmas német légitámadás Bristol és London ellen

Berlinből jelentik: (MTI) A német légerő a kedde virradó éjszaka Bristol angol kikötőváros ellen igen heves támadást intézett. A nagyszámú bevetett nehéz német harcirepülőgépek gyors német harcikötelekekkel működtek együtt. Ez utóbbiak több támadást hajtottak végre London ellen is. Bristolban már a támadás első perceiben sok nagy tűz keletkezett, amelyen kívül nagy rombolásokat is észleltek.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Rommel vezértábornagy újból látogatást tett a holland-flandriai partvidék több támaszpontján és meggyőződött a legújabb erőművek elhárító erejéről. Sperrle vezértengernagy is megtekintette a légifegyvernemnek a La Manche-csatorna partján levő támaszpontjait és berendezéseit. A támaszpontok katonái előtt mondott beszédben szólott mostani és jövőendő feladataikról és kitüntetésekkel adott át a katonáknak.

Az Inphal völgyben törnek előre a japán csapatok

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A japán főhadiszállás közli, hogy a japán haderő Észak-Burmában harcban áll két csungkinginai hadosztállyal és az angol-amerikai haderők két dandárával, melyek a Nyugatkinától északnyugatra levő térségig hatoltak előre. Azok körül az ellenséges csapatok körül, amelyek Katha vidékén szálltak földre repülőgépekről, egyre szorosabbra zárul a gyűrű. Az India és Burma határvidéknek központi sza-

kaszán küzdő japán csapatok főerői az Inphal völgyben törnek előre. Ugyanakkor japán csapatok folytatják támadásukat az angol-indiai 4. hadtest zóme ellen, amelyet körülzártak. Az India és Burma határvidéknek déli szakaszán küzdő japánok megsemmisítő csatában állnak az angol-indiai 7. hadosztály zómevel és ellentámadást indítottak a 15. hadtest főerői ellen. A harcokban mindenütt érezhető a japánok fölénye.

Ankara nagyjelentőségűnek tartja a magyar politikai fordulatot

Ankara. (MTI) Ankarában most már tiszta képet nyertek a magyar politikai életben bekövetkezett változásokról. A fordulatot nagyjelentőségűnek tartják és élénken figyelemmel kísérik az új kormány tevékenységét. A kormányváltás alkalmánosság megoldását megelé-

gessé fogadta a török közvélemény. Politikai körökben különösen megbízhatónak tartják, hogy az új kormány kivétel nélkül kibővítette magyar politikusköreiből áll

Stockholmból jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Egy svéd lap moszkvai jelzése szerint a szovjetsajtó kéthónapi szü-

net után újból kezd közölni Finnországot élesen támadó cikkeket. A szovjetsajtó az Egyesült Államokat teszi felelőssé Finnország magatartásáért.

Ankarából jelentik: (MTI) Mint most jelentik, a Szovjet-Unió Badoglio elismerését egy olasz kikötőről, mégpedig Tarantó vagy Brindisi kikötőjéről való lemondástól tette függővé. A kikötő átengedését egyelőre a háború tartamára tervezik.

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonból jelentik, hogy a Tablet című katolikus angol hetilap foglalkozik Badoglio moszkvai elismerésével, annak „valódi, bár kellemetlen jelentőségével” és azt írja, hogy Anglia tulságosan halk hangon szól bele az európai politikába. A lap szerint semmi új sincs abban, hogy Sztalin szövetségeseinek előzetes megkérdezése nélkül cselekszik. Az angol közvélemény megütözését és csalódását vezetőinek agitációja idézte elő, akik elképzeléseikkel és óhajtaikkal régebben önmagukat is megtevesztették. A finn, a magyarok és Törökország magatartásában ma az a fokozódó érzés az uralkodó, hogy nem a szövetségesek társulásával van dolguk, hanem az ujonnan keletkezett szovjet-orosz nagyhatalommal. Ennek megfelelően rendelkeznek be és alig méltatják figyelemre a nyugati hatalmak felszólításait, hízlegéseit vagy fenyegetéseit. Főként pedig nem válnak ki a háborúból, mert nem bíznak az angolok és amerikaiak oly gyakran hirdett hadicélcjaiban. Egyébként érdemes még egyszer visszagondolni arra, hogy Anglia még egy pár esztendővel ezelőtt is milyen garanciákat adott, amelyeket sohasem tartott be.

Roosevelt üzenete Péter jugoszláv királyhoz

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brithirszoigalat közli, Roosevelt elnök, a jugoszláviai Szimovics Puce évfordulója alkalmából Péter volt jugoszláv királyhoz üzenetet intézett, amelyben üdvözlétét tolmácsolja neki és „Amerika bámulatát és barátságát fejezi ki a jugoszláv nép iránt”.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A brit híroroda jelenti Washingtonból: Roosevelt kedden a sajtóterkezetlen kijelentette, hogy a menekültek palesztinai beutazásának komoly akadálya a katonai helyzet.

Rooseveltet felkérték, hogy azt a kijelentését, amely szerint az amerikai kormány nem ismerte el a brit fehér könyvet, egyeztesse össze az amerikai hírgyűnökségeknek azzal a tudósításával, amely szerint az amerikai katonai körök ellenzik annak a határozatnak az országgyűlésen való letárgyalását, amely korlátlan bevándorlást követel Palesztinába. Roosevelt azonban csupán arra utalt, hogy a katonai és polgári kérdéseket szét kell választani.

Kossuth Lajost díszpolgárai sorába állítja a város és elhatározták a Kossuth-szobor felállítását

(Nagyvárad.) A városi törvényhatóság március 28-án délután, dr. Hlatky Endre főispán elnöklésével közgyűlést tartott. A gyűlés első, ünnepélyes részét Kossuth Lajos emlékének szentelte a törvényhatósági bizottság. Ennek során a polgármester előterjesztést tett Kossuth Lajos emlékének megörökítésére.

Mindenekelőtt hivatkozott arra, hogy március 26-án volt 50 éve Kossuth Lajos halálának. Méltatta Kossuth Lajos érdemeit, ismertette a márciusi forradalommal kapcsolatos eseményeket, aztán rátért Kossuth Lajosnak és Nagyvárad városának kapcsolatára.

Nagyvárad városa 1867 augusztus 23-án tartott közgyűlésén üdvözölte Kossuth Lajost, amelyre Kossuth Lajos 1867 október 3-án válaszolt Turinból sajátkezűleg írt levélben, amelyben Nagyvárad városára vonatkozólag kijelentette, hogy a város korunk egyik büszkesége és fajunk életrevalóságának egyik bizonyossága.

Ugyancsak üdvözölte Nagyvárad

Kossuth Lajost 80-ik életévének betöltése alkalmából 1882 december 14-én, amire Kossuth Lajos 1883 május 15-én, ugyancsak Turinból válaszolt. Ezen levélben is a legnagyobb szeretettel írt Váradról.

Kossuth 90-ik születésnapja alkalmából 1884 szeptember 11-én szintén üdvözölte a város Kossuth Lajost meleghangú levélben, amelyre Kossuth ismét válaszolt.

A polgármesteri jelentés idézte Kossuth leveleiből azokat a fontosabb, szebb megnyilatkozásokat, amelyek a várost érdeklik.

Végül a polgármester javasolta, hogy a közgyűlés mély hódolattal és hálával idézze Kossuth Lajos emlékét és állapítsa meg azt, hogy Kossuth Lajos egyénisége és Nagyváradhoz való kapcsolatai méltóvá tették őt arra, hogy a város őt azok sorába iktassa, akiket a múltban érdemeikre tekintettel, díszpolgárokka emelt, végül mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy a Kossuth-szobor felállításával Kossuth Lajos emlékét méltó módon fogja megörökíteni.

Thury Kálmán és Szabó János felszólalása

A polgármester javaslatához Thury Kálmán szólt hozzá. A zord évek, amelyeket élünk, mondotta, kevés kedvet hagynak a magyar népnek az ünneplésre, de Kossuth Lajos emlékének hódoló tisztelettel kell áldoznunk a visszaemlékezés perceit. Kossuth Lajos már életében bálványa volt nemzetének, halála után pedig minden magyar éltető szelleme lett. Nagyvárad város szívébe zárja a szavakat, amelyeket a nemzet apostola annak idején hozzá intézett s Kossuth Lajos érdemeihez méltóan, a polgármester javaslatának szellemében örökíti meg emlékét.

Szabó János, mint a jobbagység felszabadítóját ünnepelte Kossuth Lajost, aki ezáltal a munkásság szabadságának megvalósítója lett. Hangsúlyozta, hogy a mai nehéz időkben különösen szükség van Kossuth Lajos példájának követésére, az áldozatos munkára, a test-

véri összetartásra.

Hozzájárulok a polgármesteri előterjesztéshez — folytatta Szabó János. — De Kossuth Lajos emlékének a társadalmi válaszfalak ledöntésével áldozhatunk a legméltóbban. Ezért indítványozom, mondja ki a közgyűlés, hogy a városi közigazgatásban mellőzzük a címek használatát s a jövőben mindenkit az általa betöltött hivatali állás megnevezésével szólítunk meg.

Hlatky Endre főispán ezután kijelentette, hogy a polgármester javaslatát egyhangulag magáévá tette a közgyűlés. Szabó János javaslatának kérdésében pedig a közgyűlés a második részében dönt a törvényhatósági bizottság.

A bizottság tagjai ezután a bizottsági teremben megtekintették a kiállított Kossuth-emlékeket, majd a közgyűlés rendes tárgysorozati pontjai következtek.

Békebeli áron árusítják az összegyűjtött ruhát

A szegény lakosság felruházására indított gyűjtési akció kérdéséhez Szabó János szólt hozzá. Megállapította, hogy azok a hölgyek, akik a ruhagyűjtés nehéz munkájára vállalkoztak és fáradhatatlanul jártak házról-házra, sok helyen nem részesültek illő fogadtatásban.

Egy kirívó esetet kell felemlítenem — mondotta a felszólaló. — Lőrincz Gizi urnó Antal Sándor városi tisztviselő házába kopogtatott be a Schlauch-tér 28. számú házban. Hiába magyarázta jövetelének célját, nem bocsájtották be. Hosszas várakozás után, végre a szolgáló ezzel utasította el az áldozatos munkára vállalkozott hölgyet: „Nu stim ungureste...”. Kérem a polgármester urat, vizsgáltsa ki ezt az esetet.

A polgármester beszámolt a ruha-

gyűjtés eredményéről, amely kielégítőnek mondható, bár sokan nem tettek eleget az adakozás kötelességének. Köszönetet mondott Arany Paskálnak, Dalló Gyulának, Hant Máriának és a népjóléti hivatal tisztviselői karának, Szabó Jánosnak, valamint a nőegyletek tagjainak, akik a gyűjtés vezetésén és lebonyolításán fáradoztak. Javasolta, hogy az összegyűjtött ruhanemű egy harmadrészt tegyék félre az esetleges légitámadások károsultjainak felruházására, kétharmadrészt pedig a közjóléti szövetkezet elárúsító helyei útján békebeli áron adják el az arra rászorultaknak.

A Szabó János által felhozott esetre vonatkozólag kijelentette a polgármester, hogy Antal Sándor román nemzetiségű, de román időben a mérsékelt elemek közé tarto-

zott, akinek a magyarokkal nem voltak surlódásai. De ez nem zárja ki, hogy házanépe nem tanúsított olyan magatartást, amilyen egy magyar közalkalmazottól várható. Ki fogja vizsgáltatni az esetet és amennyiben Antal Sándor vétkes, meg fogja büntetni.

Itt tért ki dr. Soós István polgármester Szabó Jánosnak a címekre

Miért kerül 700 ezer pengőbe a 70 ezer pengős iskola felépítése

A Horthy István-telepen épülő iskola ismert ügyével kapcsolatban ismét felszólt Szabó János. Ha néhány évvel ezelőtt, mondotta, 70 ezer pengőbe került egy iskola felépítése s most egy ugyanilyen épület emelése közel 700 ezer pengőbe kerül, akkor ez 1000 százalékos emelkedés, ami azonban a munkabérek kevésbé való emelését s az

vonatkozó javaslatára.

— Címek, — mondotta, — eddig se voltak nekünk fontosak. Hiszen minden vezető tisztviselő, a főispántól kezdve, a legközvetlenebb módon tárgyalt mindig a polgársággal. Kijelentem, hogy a város tisztviselő kara nem tart igényt arra, hogy címek megjelölésével szólítsák meg.

A közgyűlés általiános helyesléssel fogadta e kijelentést.

A továbbiak során a polgármester részletesen beszámolt a Kolozsvártól átvett 5000 sertés ügyéről s a közgyűlés magáévá tette a sertésekért kifizetendő összegekre vonatkozó javaslatot

építő anyagok nagy részének rögzített árát tekintve, egyáltalán nem indokolt. Tiltakozni kell az ipariügyi kormányzat intézkedései ellen, amelyek ezeket a hallatlan árdrágitásokat lehetővé teszik.

A közgyűlés egyébként hozzájárult ahhoz, hogy a telepi iskola építését folytassa a város.

A színház bérletének ügye

A Szigligeti Színház újabb három évre való bérbeadásának ügyéhez Arvai Árpád szólt hozzá.

— Egyetértek azzal, — mondotta — hogy továbbra is Putnik Bálintnak adja bérbé a színházat a város. De a multkori szerződést mégsem lehet alapul venni, mert az nem tartalmaz biztosítékot a színház művészi színvonalának tekintetében. Felmondási ok kell hogy legyen, ha a színházgázgató csökkenti a mű-

vészi színvonalat.

A polgármester válaszában helyeselte a felszólaló észrevételét s kijelentette, hogy összehívja a színházi bizottságot, amely egy ponttal kibővíti a szerződés-tervezetet.

A többi kérdésekben a közgyűlés vita nélkül magáévá tette a polgármesteri előterjesztéseket, abban a formában, ahogy azokat a közgyűlés is elfogadta.

Miniszteri rendelet

a zsidó távbeszélő előfizetők adatszolgáltatási kötelezettségéről

A Szegedi Újnépzedék március 28-iki száma hosszú cikket közöl arról, hogy Szegeden az utóbbi hetekben valóságos költözködési láz dühög. A költözködés annál inkább feltűnő — írja a lap, — mert hiszen nincs lakbérnegyed, de ha volna is, tudvalevő, hogy a lakások költött forgalma már évek óta a minimumra csökkentette a lakásváltoztatási lehetőségeket. A több, mint egy hete tartó költözködési láz egyébként a város zsidó lakosságának körében terjed, a hatóságok azonban — a Szegedi Újnépzedék értesülése szerint — már megtették a szükséges intézkedést arra, hogy ennek a pánikszerű népvándorlásnak véget vessenek. Az intézkedések között szerepel első sorban az, hogy a hatóság ráteszi a kezét minden önként és ok nélkül elhagyott lakásra azon a jogcímen, hogy egyszerre két lakása senki-nek sem lehet. Aki akár a tanyák között, akár a közeli falvakban bérelt lakást és családjával oda is költözött, annak számára — a hatóság feleslegessé vált, így azzal a lakásfeleslegessé vált, így azzal a lakáshivatal teljes joggal rendelkezik.

A hatóság, bír szerint, a lakások befoglalásán túl is erővel intézke-

déseket tesz a további költözködések megállítására, mert a községi lakások, valamint egyes községi-ségi cikkek ára is jelentős mértékben emelkedett, ami főként a vidéki zsidók által történt valóságos „megrohmozásának” tudható be.

Az élelmiszerpótléjegyek szempontjából kik nem minősülnek nehéz testi munkásnak

A közellátásügyi miniszter egyes munkakategóriákat, illetve foglalkozási ágakat az élelmiszerpótléjegyek kiadása szempontjából nem minősített nehéz testi munkásnak. A könyvrendelési és könyvkötészeti cégek, a tetőfedő és építő munkások, lapkihordók, lapelész-tők, expedíciós munkások, a gőzműsodákban alkalmazott vasalómunkások, a hentes és mészáros iparban dolgozó és vágomunkások és a szalámi és kolbászgártó üzemek alkalmazottai, a kertészek, sűrűöntőmunkások, a szelvénykészítők, korrektorok részére a nehéz testi munkásoknak járó élelmiszerpótléjegyeket a közellátásügyi miniszter nem engedélyozte (Magy. Tud.)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI ORZSÓ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
3 óra 12.40 P.
Postatakarékpénztári csekkszámánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza

KALOCSA UJ POLGÁRMESTERE.
A belügyminiszter dr. Lantay István pestvármegyei tb. főjegyzőt nevezte ki Kalocsa megyei város polgármesterévé. Az új polgármester — aki eddig Pest vármegye központi igazgatásánál a városi és községi ügyosztály vezette — hűsvét után foglalta el hivatalát az ősi érseki székvárosban.

Tanulmányi idő megrövidítése a sajtó-főiskolán. A Magyar Tudósító jelenti: Az Országos Magyar Sajtókamara által fenntartott Sajtófőiskolai Tanfolyan rendtartásának kiegészítésére a Sajtótanács úgy döntött, hogy azok az újságírójelöltek, akik már a Sajtókamara U. IV. szakosztályába történt felvételüket megelőzően főiskolai oklevelet szereztek, az U. I. szakosztályába való átminősítés feltételként a Sajtófőiskolai Tanfolyamon csupán három félévet kötelesek hallgatni.

GYAKORNOKI KINEVEZÉSEK AZ ADÓHIVATALNÁL. A Budapesti Közlöny március 28-i száma szerint Diós Lajos sápi lakost a berettyóújfalui m. kir. adóhivatalhoz adóhivatali tisztviselő sorába, *Kezdődő* Endre nagyváradai forgalmi adóhivatali kisegítő munkacserét a nagyváradai, *Vigvári* Ferenc zilahi forgalmi adóhivatali kisegítő munkacserét pedig a zilahi adóhivatalhoz nevezték ki gyakornokoknak.

Különös szélhámosok garázdálkodnak Pécsen. A Magyar Tudósító jelenti: A pécsi rendőrség tudomására jutott, hogy a városban magukat adóvégrehajtóknak nevező egyének jelentek meg egyes helyeken és arra hivatkozással, hogy a német hadseregnek van arra szüksége, különféle követelésekkel állanak elő, amit mindjárt be is kívánnak hajtani. A rendőrség felhívja a közönség figyelmét, hogy ilyen megbízatása senkinek sincs és akik ilyen szándékkal jelennek meg, közönséges szélhámosok, akiket azonnal a rendőrségnek kell átadni.

BUTORT

színeset

MEZEI-TŐL

Háló, kombinált és előszobák.

Konyha újonságok

Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

Felhívás a lótenyésztő gazdákhöz. Nagyvárad thj. város I. fokú közigazgatási hatósága 6579-1944. kig. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki: Felhívom a lótenyésztő gazdák figyelmét, hogy a Pécsesabai állami ménstélep katonai parancsnoksága 1944. évi április 27-én Biharpuspóki községben a községhez — fedeztetési állomás udvarán 8 órától 12 óráig kancatörzskönyvezést tart. Törzskönyvezéshez elővezetendők a törzskönyvezett és előjegyzésbe vett kancák azon kancacsikói, amelyek 1944. évben töltik be a harmadik évüket, valamint a vásárlás útján új tulajdonba került és még be nem mutatott idősebb kancák. Az elővezetendők kancák származását igazoló okmányokat (fedeztetési jegy) stb., a bizottságnak való bemutatás végett a gazdák feltétlenül vigyék magukkal. Nagyvárad, 1944. március 21-én. Dr. Kazó Károly sk. tb. tanácsnok.

HAZASSÁG. Bazilli Baba, a nagyvárad-i társaság ismert és közkedvelt tagja, Bazilli Mihály villamosműigazgató leánya március 29-én délelőtt házas lett kötött dr. Bernhausen Reichle Ferenc Ágost gyapjú- és szőrme-nagykereskedővel. A fiatal párt dr. Soós István polgármester adta össze.

A balatonfüredi orvoshatározó: Budapesti és vidéki egyetemek tanárai, kiváló szakferfiak, orvostudósok tartanak előadásokat a május 8-án kezdődő 20-ik balatonfüredi orvoshatározón. A 18 előadó névsora: Bakay Lajos, Burger Károly, Barla Szabó József, Boros József, Donhoffer Szilárd, Fernet Béla, Kovács Ferenc, Móritz Dénes, Molnár István, Matolay György, gróf Markovits Ferenc, Moll Károly, Németh László, Novák Ernő, Schmidt Ferenc, Tátray (Wein) Zoltán, Veress Miklós, Zárday Imre. Orvosi résztvevők jelentkezhetnek a balatonfüredi fürdőközművezetésnél.

TITOKZATOS KETTŐS HALÁLESET SZÉKESFEHÉRVÁRON Székesfehérvárról jelentik: *Kranizsa* Domokos városi tisztviselőt kedden reggel eszméletlen állapotban találták lakásán. Mellette feküdt francia származású felesége. Megállapították, hogy a nő már 10 órája feküdt holtan. *Kranizsát* bevizitálták a kórházba. Ott meghalt anélkül, hogy eszméletre tért volna. Azt hiszik, hogy felesége megmérgezte önmagát és férjét, akivel rossz viszonyban élt. A rendőri vizsgálat megindult.

A bádgosipari szakosztály értesíti tagjait, hogy azok az iparosok, akik 1943 december hónapban horganylemez utalványokat Várakozó és Hant céghez kértek, utalvényaikért április 1-ig bezárólag feltétlenül jelentkezzenek, mert ellenkező esetben utalvényaik érvényüket veszítik. Mindazok a bádgos iparosok, akik horganyzott és fekete lemezüket még nem vitték el, Antoni és Varga cégnél azonnal vegyék át.

Összevetőségi értekezlet tartott a Nemzeti Munkaközpont választmányá. Nagyvárad. Saját tud. Kedden este 6 órakor összevetőségi értekezlet tartott a Nemzeti Munkaközpont választmányá, amelyen teljes számban résztvett valamennyi szakcsoport megbízottja. A gyűlésen Nagy István titkár bejelentette, hogy a NAM mindenképp testvériesen fogad és fátvölt borít a multra. Bodács Gyula felszólalása után Szabó János képviselő világította meg a politikai helyzetet és figyelemre intette a munkásságot.

Elmarad a bolsevistaellenes kiállítás. Mint a Nemzeti Munkaközpontból értesülünk, a március 29-re hirdetett bolsevistaellenes kiállítás — szállítási nehézségek miatt — bizonytalan időre elmaradt.

Közvetítették a magyarországi Margit szenttéavatásáról szóló pápai bullát. Romából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az Acta Apostolice Sedis közli annak a pápai bullának a szövegét, amellyel magyarországi Margit, domonkosrendi szerzetesnő, az árpád-házi magyar királylányt szentnek ismerik el.

Másfélmillió tonna szén ment veszendőbe félév alatt Angliában. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Lloyd George őrnagy, angol tüzelésügyi és áruellátásügyi miniszter kijelentette, hogy a brit széniparban kialakult vizállyok következtében fél év alatt másfélmillió tonna szén ment veszendőbe.

BELVÁROSI

Budapestet megelőzve

Sárga kaszinó

Szilassy, Szemere V., Greguss, Zádor M., Maklári

Megvásárolható-e egy asszony szive?

Asszonybecsület

a CASINO-ban

Nem történt baja a szótiai magyar kolóniának. A MTI jelenti: Március 24-én, a Szófia ellen intézett légitámadások alkalmával sem a magyar követségnek, sem a magyar kolóniának nem történt baja.

BUTOROKBÓL ma is nagy választék ARTA butorüzlet, Pannonina épület, Belhelen István-utca 2.

Magyar tanára is van a mukdeni kínai főiskolának. A Magyar Tudósító jelenti: Még a második világháború kitörése előtt ment ki feleségével Mandzsuriába Babos Sándor erdélyi lelkész. Kinn nagyon eredményes missziós munkát végeztek a lakosság legnagyobb megértéséről és szeretetéről kísérve. Most arról érkezett hír, hogy Babos Sándort a mukdeni teológiai kollégium egyik tanári állásának betöltésére hívták meg. Babos a meghívást elfogadta és tanári működését már meg is kezdte. **Igy magyar tanára is van a kínai főiskolának.**

Felozslattak több vidéki sportegyesületek. A közoktatásügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértésben újabb nyolc vidéki sportegyesület felozslatása iránt intézkedett. A felozslatott egyesületek a Történelmi Polgári Lövész Egyesület, a Kőbányai Atlétikai Klub, a Gyömrői Magyar Turista Egyesület, a Kerekegyházi Sport Egyesület, a Kunszentmiklósi Testező Egyesület, a Zagyvárekási Polgári Lövészegyesület, a Máriaremetei Sport Club és az Albertfalvai Sportifiai Egyesülete. (Magy. Tud.)

Juhász Gyula lírája. A Magyar Kurir jelenti: A Szent István Akadémia III. nyelvtudományi és szépirodalmi osztálya igen látogatott felolvasóülést tartott, — amelyen Várdy Béla osztályelnök bejelentette, hogy az osztály tagjainak száma 5 taggal szaporodott, majd örömmel emlékezett meg arról, hogy Gáspár Jenő az osztály tagja, legutóbb a Jókai éjtel kapta meg. Ezután Bánhegyi Jób O. S. S. rendes tag tartotta meg székfoglaló előadását „Juhász Gyula lírájának metafizikai és vallásos indítékai” címmel. Elemezte a költőnek azokat a verseit, amelyek Juhász Gyula világnézetének és sorsérzékének természetfeletti és vallásos gyökereire utalnak. A lét nagy titkain tűnődő költő a katolicizmusban találta meg kérdéseire a feleletet, a vallásos ihlet néhány szép költeményében megkapóan összeforrott a hazafias líra évszázados indítékával. Isten, halhatatlanság, örök élet hite, a nagy végső valóságok előtt való negatív magatartásával csendülnek fel a nagy magyar metafizikus költő lírai valóságai. Az értékes székfoglaló előadás alapján Várdy Béla osztályelnök dr. Bánhegyi Jóbot teljesjogú tagnak nyilvánította. Ezután az osztály tagjai zárt ülést tartottak.

Egy 101 éves ember min-nappal burt reggelizik és bort vacsorázik. A Magyar Tudósító jelenti Kecskemétről: Nagy Gergely, Kecskemét legöregebb embere a minap érte meg 101. születésnapját. Egészségi állapotára jellemző, hogy minden reggel nagy darab pirítós kenyere: eszik meg és hozzá egy pohár forralt bort iszik borspótlóval. Déliben kiadós ebédet eszik, este vacsora helyett pedig egy pohár bort kér. Egy évvel ezelőtt gyengébb lefolyású tüdőgyulladás volt, de szépen feygyógyult és korához képest semmi baja sincs. Mindig józanul áll, te már vagy 80 esztendeje naponta megiszik egy-két pohár bort.

Olcsó könyvet kapnak a gyári munkások. A GyOSz keretében működő Szabadító Szervezet akciót kezdeményezett a munkásság olcsó könyvvel való ellátására. Ez a réteg eddig nagyrészt a ponyvairodalmat vásárolta és olvasta, mert aránylag ezek az „irodalmi” termékek voltak a legolcsóbbak. Az akció keretében valótan irodalmi értékű munkákat fognak juttatni a munkások kezébe. Néhány könyvkiadó vállalat az akció céljaira kijelölt könyveket 25 százalékos árengedménnyel bocsátja a munkásság rendelkezésére. Néhány könyvkereskedő útján bonyolítják le az újszerű könyvkiadót. (Magy. Tud.)

Új kórház, bérház, szálloda és gőzfürdő Kolozsvárott

Kolozsvárról jelentik: A háború ellenére rendkívül élénk építkezéskedő észlelhető Kolozsvárott. A kézműiparosok részvénytársasági alapon ötemeleteres fürdőpalotát szándékoznak építeni 12 millió pengő költséggel. Ott helyeznők el az iparoszállodát, továbbá az ipartestületet. Először a fürdőt építik fel 3 millió költséggel, az iparosok 7-800.000 pengő értékű részvényt jegyeznek.

Az OTI is nagyszabású építkezésekbe fogott. Valószínűleg az őszig elkészül az a két ötemeleteres bérpalota, amelyben 120 kislakás lesz. Sokgyermekes családokat helyeznek el bennük. A háború utánra tervezik az OTI 600 ágyas kórházának feleltését. A távolabbi tervek közé tartozik 60 ágyas bajmegállapító intézet létesítése, míg a királyhágói 60 személyes üdülőtelepet 108 személy befogadására kibővítik. Erre a célra 400.000 pengő máris rendelkezésre áll.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleménye:

„Érik a buzakalász” szerdán este 6 órakor

Érik a buzakalász c. magyar levegőjű, kacagató operett szerdán este kerül ismét színre, rendes helyarákkal.

Tasnádi Fekete Mária vendégfeltevével csütörtökön este 6 órakor mutatja be a színház Dario Nicodemi: *Arnyék* c. színjátékát, bemutató bérletben. A bérleti előadása pénteken este, szombaton este bérletszünet. Az illusztris vendégművész partnerai: Hamvay Lucy, Borsos Mária, Horváth Jenő, Tantai K. Emil és Barsy Béla. Rendező: Horváth Jenő. Felelős helyárok: Jegyek elővételben már válthatók. Szombaton délután 3 órakor az időny nagy operettszenzációja, az

Egy boldog pesti nyár „filléres helyárrakkal” kerül színre. Vasárnap délután 3 órakor rendes helyárrakkal *Érik a buzakalász* c. operett, este 6 órakor pedig a *Gül haba* c. operett van műsoron.

MŰSOR:

Szerdán este 6 órakor: *Érik a buzakalász*.
Csütörtökön este 6 órakor: *Arnyék*, bemutató bérlet.
Pénteken este 6 órakor: *Arnyék*, A-bérlet.
Szombaton délután 3 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.
Szombaton este 6 órakor: *Arnyék*.

SPORT

Tegnap délután kétkapus edzést tartott a NAC

(Nagyvárad.) Tegnap délután fél 3 órai kezdettel kétkapus edzést rendezett a zöld-fehér csapat. A csapat mozgásán meglátásztott a vasárnapi pihenés, nagy kedvvel játszották végig mind a két félidőt. A nagy pálya kimelése végett az edzőpályán folyt le a kétkapus és az utánpótlás volt az ellenfél.

Edzés után beszélgettünk Krüger Károly sportigazgatóval, aki a heti előkészületekről ezeket mondta:

— Tekintettel, hogy vasárnap elmaradt a mérkőzés, a héten kétszer lesz kétkapus edzés. A Csepel ellen ugyanis komolyan kell készülni, hiszen az nem téveszthet meg bennünket, hogy az utóbbi időben gyengébben szerepelt a bajnok-csapat, mert ellenünk még ebben a mély formájában is nagy erőbedobással játszanának. De egyébként vasárnap már Marosvári is csatasorba áll és ezzel igen meg-

erősödik vasárnapi ellenfelünk támadó sora.

— Az utazásra vonatkozólag még nem tudunk semmi bizonyosat, hogy mikor indulhatunk utnak, remélem azonban, hogy most már nem lesz semmi akadály a teljes forduló lejátszásának.

Hat órákor kezdődik a NAC mai elnöki ülése

(Nagyvárad.) A NAC vezetőségétől nyert információk alapján közöljük, hogy a ma esti elnöki tanács ülése az eddigi 8 óra helyett, 6 órákor kezdődik. Az ülés főbb tárgyai a szakosztály elnökök jelentései és a folyó ügyek letárgyalása. Most dönt az elnökség az elmaradt Tisza-mérkőzés időpontjának kitzítésében is.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 30.
Budapest I.

8.35 Zenekari muzsika.
10.15 A rádiózenekar műsorából.
11.15 A Polyamerók fúvószenekara.
11.40 Lévai Lajos előadása.
12.05 A Magyar Revü Táncczenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Weidinger Ede szalonzenekara.
15.00 Szórakoztató muzsika.
16.00 Hankiss János dr. előadása.
16.20 Tabányi Mihály harmonikaegyüttese.
17.00 A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
18.25 Gáspár Jenő előadása.
18.40 Az első. Közvetítés az Új Magyar Színházról.
20.15 Közvetítés a Szekesfővárosi anyacscesemő és kisdévedő központból.
20.35 Magyar zeneszerzők felőrája.
21.05 Közvetítés a kecskeméti Vitézek

Kávéházakban és vendéglőkben közl. Magyar Lapok-ol.

Székházából.
21.20 Magyar nóták.
22.40 Két szimfónia.

Budapest-ül.

19.00 Francia nyelvoktatás.
19.50 Nagy mesterek, kis művek.
20.30 Zenekari művek.

Szolgálatos gyógyszertarak:

III. CSOPORT:

KIGYÓ gyógyszertár, Bémer-tér 1 (Reisz L.) 15-68.
II. RAKOCZI F., Szacsavay-u. 28. (Csanda E.) 17-47.
OROSZLAN gyógyszertár, Mussolin-tér 14. (Mihályi L.) 32-91.
MADONNA gyógyszertár, Sztarove-szky-u. 28. (Dr. Medvigy F. bérlő Feder Vilmos) 33-67.

A gyógyszertarak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

Hatósági árak a piacon

Gyümölcsfélék (közepes felhozatal): 1 kg. alma 2-6.—, dió héjas 6-7, dióbél 28-30 pengő.

Zöldségfélék (közepes felhozatal): 1 kg. burgonya 0.30-33, száraz bab 96-1.18, répa 0.40, borsó 1.—, hagyma 0.24-30, cékla 0.30-50, 1 drb káposzta 0.60-80, olasz 1.20-1.40, 1 kg. petrezselyem 0.51, 1 drb kalarabé 0.10-50, zeller 0.10-40, hagyma zöld csom. 0.24, 1 kg. retek 1.50-1.70, spenót 5-6.—, 1 drb torma 0.10-40.

Élőállatok (gyenge felhozatal): 1 drb szarvasmarha kg. 2.20, fejős tehén 900-2200, szopós borjú kg 2.10, 1 kismalac 86-90, igásló 400-2400, parádéslo 2400-3500.

Tejtermékek (gyenge felho-

tal): 1 liter tej 0.52, 1 kg. vaj 10-20.—, juhturó 5.80, tehénturó 1.76, tejfel 2.20, sajt 4.20.

Kenyér: 1 kg. egységes 0.58.

Szárnyasok (gyenge felhozatal): 1 pár l. o. csirke kg. 5.—, tyúk 4.40, sovány liba 4.80, pulyka 4.80, sovány ruca 4.70, 1 drb tojás 0.24, kg. 4.50.

Husárak: 1 kg. marhahus 5.10, disznóhus 5.—, növendék marha 5.10, juhhus 4.50, bárányhus 5.10, bivalyhus 4.70, tepertő 5.60.

Halfélék (közepes felhozatal): 1 kg. súlyú ponty 9.—10, 1 kg. köröshal 4.—6 pengő.

Hirdessen a Magyar Lapokban

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések közlési díjai:

Az apróhirdetés tárgya	Köznap	Vasárnap
Ingatlanok és üzletek adás-vétele	26	30
Allást keres és Elvesztett	16	16
Minden más apróhirdetés	20	25

Létszámú apróhirdetés 10 szó. Az első szó és a kövér betűkkel szedett szó duplán számít. „Cim a kiadóban” jelzésért és jelleges apróhirdetésért: 1 pengő pótdíj fizetendő.

Adás-vétel

Eladó sürgősen magánháza nagy udvarral, kerttel, bármilyen üzemi célra is alkalmas. Több telek. Özv. Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74. 728

Varrógépet bármilyen állapotban, magas árban vessek Kiss Béláné, Kossuth-utca 3. Telefon 27-88. 131

Alma kórházak, cukrázók részére olcsón beszerzhető. Szacsavay-utca 17. pincében. 620

Teljesen jókarban levő fehér konyhabutor eladó. Damjanich-u. 37. ajtó 3. 774

Állókazant

jókarban, 6-8 légkörnyomásig, 28-30 □-es fűtőfelülettel, forrásokkal, keresünk azonnali megvételre. Kazánkönyvi adatok pontos leírásával ellátott ajánlatokat Községi közszolgálat elöljáróságának kell címezni.

Kombinált és hálószobák, konyhák, rekamierek. Műrő asztalonál. Kapucni-utca-u. 11. 719

Eladó gyönyörű masszív új teleháló, fekete tölgy ebédli, kétszemélyes rekamiér, gyereklágy takarók beléssel, gyereklágybavaló Epeda matrac, gyönyörű kelimabrosz, finom öltöny és fekete télikabát, leánykacskabát, fehér függöny, hármashablak redőnnyel, különféle átlók, kocsik és szelőkerekék és alkatrészek. Ghillányi-utca 20. ajtó 2. 746

Kombinált új butor, kétszemélyes rekamiéval eladó. Hegyesi Márton-u. 4. Repülőhidnél. 743

Különféle

Pertőlentítést, poloskát mely és mindennemű férgek irtására 38 évi gyakorlatjal vállaia Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-68. 813

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja. Csutorás, Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

Kerékpárok újak és javítások Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30 672

Akácvirág legelővel rendelkezem, méhcsaládokat tartásra vállalom. Varga Endre Érkörtvélyes, Bihar megye, Szőlőskert-u. 116. 748

Szőlőbéli villát, vagy kétszobás nyaralószobát a Kórház-utcában, vagy Kálvária-ut végén keresek. „Mignon” Csokoládéház, Szaniszló-utca 2. 747

Allást nyec

VÖRÖSMARTY, Petőfi utca környékén lakó lapkihordót jó fizetéssel és jutalékkal felveszünk. Jelentkezni lehet a Magyar Lapok kádóhivatalában.

REGGELI lapkihordásra kézbesítőt felveszünk jó fizetéssel azonnalra. Csengeri, vagy Kálvária-utcán lakók előnyben. Jelentkezni lehet a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában.

Malomtakarítási munkákhoz nőket alkalmazunk. Jelentkezni lehet Váradi Malomban, Kocsán János-u. 21. 742

Ügyes gépirót keres azonnalra révi körjegyzőség. 744

Munkásnőket felvesz a Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál-u. 2-6. 725

Allást keces

Tisztviselő Barátkán v. környékén községkaszál, magánvállalatnál állást keres. Címeket a kiadóba kér. 730

Mindenesnek ajánlkozik szolid nő, jó bizonyítvánnyal. Horthy Miklós-u. 17. délután 4-től. 745

Lakás

Intellektuális foglalkozású férfi ezére ny, csendes, tiszta butorozott szobát keres. Címeket a kiadóba kér. 726

Oktatás

Olasz, latin nyelv tanítását vállalom. Leelőleg kezdőknek angol, német nyelvet is tanítok. Cim a kiadóban. 707

KIADÓTULAJDONOS:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztésért felelős: **Dr. Paál Árpád**
főszerkesztő

adószerkesztő: **Dr. Virág Jeromos**
Szent László-nyomda R-T igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körirógépén, Nagyvárad, Szigligeti utca 2. szám alatt.